

ที่ ศธ ๐๓๐๔๕/ ๖๕๕๒

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดตราด
๓๔๗ ถนนสุขุมวิท ต.วังกระแจะ
อ.เมือง จ.ตราด ๒๓๐๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอในสังกัดทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารชี้แจงโครงการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. แนวทางและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการเรียนรู้ โดยศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ กำลังดำเนินการวิจัยและพัฒนา เรื่อง สื่อวิทยุการศึกษา : การศึกษาแนวทางการผลิตรายการวิทยุเพื่อตอบสนองต่อผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาแนวทางการผลิตรายการวิทยุศึกษาเชิงระบบ สำหรับการผลิตสื่อเสียงเพื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทและลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนทุกช่วงวัย โดยได้พัฒนารายการวิทยุศึกษาต้นแบบเพื่อทดลองใช้กับกลุ่มผู้เรียน ซึ่งเป็นผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ในช่วงวัย Generation Z (พ.ศ. ๒๕๔๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๒)

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดตราด ขอให้ท่านดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้เรียนที่อยู่ในช่วงวัย Generation Z (พ.ศ. ๒๕๔๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๒) รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๙ โดยจะนำข้อมูลไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น และไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลแต่อย่างใด หากมีข้อสงสัยให้ประสาน นางสาวมยุรา เนินหาด ตำแหน่งนักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการผลิตสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๙ ๒๕๔๒ ๖๔๗๔

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุทัย ยิ่งยง)

ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดตราด

กลุ่มยุทธศาสตร์และการพัฒนา

โทรศัพท์ ๐-๓๙๕๑-๘๐๙๑

โทรสาร ๐-๓๙๕๑-๘๐๙๒

โครงสร้างหลักของ Research Proposal (โครงร่างวิจัย)

1. ชื่อโครงการวิจัย

การวิจัยและพัฒนา เรื่อง สื่อวิทยุศึกษา: การศึกษาแนวทางการผลิตรายการเพื่อตอบสนองต่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 “Educational Radio: A Study on Program Production Approaches for Enhancing Learning among 21st-Century Learners”

2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้แนวคิด “การเรียนรู้ตลอดชีวิต” (Lifelong Learning) ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับสากล ในฐานะกลไกสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของประชาชน โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโอกาสทางการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชีวิต ผ่านรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ยืดหยุ่น และเชื่อมโยงกับบริบทของชีวิตจริง ทั้งในระบบนอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้มีสมรรถนะในศตวรรษที่ 21

ในบริบทของการศึกษานอกระบบ สื่อเพื่อการเรียนรู้ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ โดยเฉพาะ “สื่อเสียงหรือวิทยุศึกษา” ซึ่งมีจุดเด่นด้านการเข้าถึงที่สะดวก ยืดหยุ่นด้านเวลาและสถานที่ใช้ทรัพยากรไม่สูง และสามารถเชื่อมโยงเนื้อหากับชีวิตประจำวันของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการพัฒนาของเทคโนโลยีดิจิทัลยังเอื้อให้สื่อเสียงสามารถพัฒนาเป็นรูปแบบการเรียนรู้ตามความต้องการ (On-demand) เช่น Podcast ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนยุคใหม่ที่เรียนรู้ผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่และแพลตฟอร์มออนไลน์

อย่างไรก็ตาม พบว่า การผลิตสื่อวิทยุศึกษาในปัจจุบันยังขาดกรอบแนวทางการออกแบบเชิงระบบที่บูรณาการทฤษฎีการเรียนรู้ หลักการออกแบบการเรียนรู้ และข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ด้วยเหตุนี้ การวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) เรื่อง “สื่อวิทยุศึกษา: แนวทางการผลิตรายการเพื่อตอบสนองต่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21” จึงมีความจำเป็น โดยมุ่งพัฒนาแนวทางการผลิตรายการวิทยุศึกษาเชิงระบบบนฐานแนวคิดด้านการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การออกแบบการเรียนรู้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมทั้งพัฒนาต้นแบบรายการและตรวจสอบประสิทธิภาพในบริบทจริง เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้เชิงการออกแบบที่สามารถใช้เป็นกรอบอ้างอิงในการยกระดับการผลิตสื่อเพื่อการเรียนรู้ของการศึกษาลดชีวิตนอกระบบและการเรียนรู้ตลอดชีวิต อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศอย่างยั่งยืน

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 3.1 เพื่อวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียนและบริบทการเรียนรู้ของผู้เรียนในการศึกษานอกระบบและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบสื่อวิทยุศึกษาให้สอดคล้องกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
- 3.2 เพื่อออกแบบและผลิตรายการวิทยุศึกษาต้นแบบที่สอดคล้องกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
- 3.3 เพื่อทดลองและประเมินความพึงพอใจในรายการวิทยุศึกษาต้นแบบ
- 3.4 เพื่อสังเคราะห์แนวทางการผลิตรายการวิทยุศึกษา ที่ตอบสนองต่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

4. ขอบเขตการวิจัย

การกำหนดขอบเขตการดำเนินงานมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบการวิจัยให้ชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ที่มุ่งพัฒนาแนวทางการผลิตสื่อวิทยุศึกษาเชิงระบบเพื่อตอบสนองผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

4.1 ขอบเขตด้านประเด็นการศึกษาและตัวแปร

- ตัวแปรต้น รายการวิทยุศึกษาต้นแบบ
- ตัวแปรตาม แนวทางการผลิต ความพึงพอใจ และการรับรู้ประโยชน์ของผู้เรียน

4.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาการ
ออกแบบการเรียนรู้ และการผลิตสื่อ ทำหน้าที่ตรวจสอบความเหมาะสมและคุณภาพของแนวทางและสื่อ (2) ผู้เรียน
ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในช่วงวัย Generation Z (พ.ศ.2540 - พ.ศ.2552) ซึ่งเป็นผู้ใช้สื่อโดยตรง

4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ดำเนินการดำเนินการในศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทั่วประเทศ

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ผู้เรียนได้ความรู้และความเข้าใจอย่างครบถ้วนตามความต้องการของผู้เรียน
  2. ได้แนวทางการผลิตสื่อวิทยศึกษารายการอื่น ๆ
  3. ได้ต้นแบบรายการวิทยุศึกษา
  4. ได้รูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย
-

แนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ครูผู้สอนดำเนินการนัดหมายผู้เรียนเพื่อเข้าร่วมการตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดให้ผู้เรียนอยู่ในช่วงวัย Generation Z (พ.ศ.2540 - พ.ศ.2552) ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนของคุณยส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต แห่งละ 1 คน
2. ครูผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยและพัฒนา เรื่อง สื่อวิทยุศึกษา : การศึกษาแนวทางการผลิตรายการเพื่อตอบสนองต่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ ขั้นตอน และประโยชน์ของการเข้าร่วมการวิจัย (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)
  - 2.1 ครูผู้สอนอธิบายลักษณะของเครื่องมือวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แบบสอบถามจำนวน 2 ชุด
    - ชุดที่ 1 ใช้สำหรับประเมินประสิทธิผลของสื่อวิทยุศึกษาและตรวจสอบประสิทธิภาพการเรียนรู้ในบริบทจริง ประกอบด้วย
      - แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน – หลังเรียน
      - แบบประเมินความเข้าใจเนื้อหาและการนำความรู้ไปใช้
    - ชุดที่ 2 ใช้สำหรับประเมินความเหมาะสมเชิงบริบท และศักยภาพในการขยายผลของสื่อวิทยุศึกษา ประกอบด้วย
      - แบบประเมินการรับรู้ประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้
      - แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ผ่านรายการวิทยุศึกษา
      - ข้อเสนอแนะเชิงการออกแบบ
  - 2.2 แบบสอบถามทั้งหมดสามารถดำเนินการตอบผ่าน Google Forms โดยผู้เรียนสามารถสแกน QR Code หรือเปิดผ่านลิงก์ที่กำหนด
3. เริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางที่กำหนด
เริ่มจากให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ (ก่อนเรียน) เรื่อง คณิต Everything / เคล็ดลับนักช้อป

<https://forms.gle/SMPag18uWPQNuUZDA>

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ (ก่อนเรียน)

เรื่องคณิต Everything / เคล็ดลับนักช้อป

4. ให้ผู้เรียนรับฟังรายการวิทยุศึกษาต้นแบบ ตอนคณิต Everything เรื่อง เคล็ดลับนักช้อปจนจบรายการ

<https://www.youtube.com/watch?v=owoOZEe0gvM>

รายการวิทยุศึกษาต้นแบบ ตอนคณิต Everything เรื่อง เคล็ดลับนักช้อป

5. เมื่อผู้เรียนฟังรายการวิทยุศึกษาต้นแบบจบแล้ว ให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถาม ชุดที่ 1 ดังนี้

5.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียน เรื่องคณิต Everything / เคล็ดลับนักช้อป

<https://forms.gle/Ee3mNjqBSacJZKh46>

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ (หลังเรียน)

5.2 ให้ผู้เรียนตอบแบบประเมินความเข้าใจเนื้อหาและการนำความรู้ไปใช้

<https://forms.gle/51fbxLSp7mfdw11o9>

แบบประเมินความเข้าใจเนื้อหาและการนำความรู้ไปใช้

6. จากนั้น ให้ผู้เรียนทำแบบสอบถาม ชุดที่ 2 ตามลำดับดังนี้

6.1 ให้ผู้เรียนตอบแบบประเมินการรับรู้ประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรายการวิทยุศึกษา

<https://forms.gle/GVc8A9SwL8z7U2T36>

แบบประเมินการรับรู้ประโยชน์และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรายการวิทยุศึกษา

6.2 ให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ผ่านรายการวิทยุศึกษา

<https://forms.gle/zAqKn48t94mH52w26>

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนรู้ผ่านรายการวิทยุศึกษา

6.3 ให้ผู้เรียนตอบคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเชิงการออกแบบ

<https://forms.gle/y2aodPr9psG4WvGv9>

คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเชิงการออกแบบ

7. เมื่อผู้เรียนดำเนินการตามขั้นตอนครบถ้วน ถือว่าเสร็จสิ้นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้